

čas v klopi ali v kakem kotu. Zvite tatice čepijo po cele dneve v cerkvah ter prežijo kakor pajek na svoj plen. Zato naj vsak pazi na svoje reči. V vojski se tudi na ta način rekvirira. O enakih tatvinah poročajo tudi ljubljanski in celovski listi.

Gospodarske novice

Pritožbe o živinski vnovčevalnici. Piše se nam: K poglavju »Nekaj gospodarskih pritožb« v »Slov. Gospodarju« z dne 4. okt. t. l. en značilni slučaj iz Rečice na Paki: Pri graški vnovčevalnici za živino mora vladati res velik nered! Ta je naročila za četrtek, dne 4. okt. brzozavnim potom žižino iz Gornjesavinjske doline, ki se je morala v največji naglici prignati na postajo. O tem ni bila obveščena železniška uprava in zato ni bilo pripravljene nobenega vagona za živino. Uboga živina, zdelana in zlakana je morala z gonjači vred čakati celih 24 ur in se več »na odrešenje«. Da zgubijo gonjači — kmetski delavci — za dva do tri dni po nepotrebnem toliko dragocenega časa, lačna in žejna živina pa veliko svoje teže, kaj to mar visoki gospodi v Gradcu, samo da dobijo mesta meso!?

Koliko se sme porabiti krompirja doma? V št. 39 smo poročali, da smejo pridelovalci shraniti za osebo 250 kg krompirja. C. k. prehranjevalni nadzornik nadporočnik Ball v Celju pa nam je večeraj ekspresno sporočil, da sme za sedaj pridelovalec za teden in osebo shraniti samo 1 1/2 kg krompirja. Za rudarja je dovoljeno na tede 2 1/2 kg. — Po mnenju g. nadzornika bi torej moral kmet, ki nima na razpolago vsak dan mesa, kakor mestna gospoda, imeti za osebo pol drug kilogram krompirja na teden dovolj in poleg tega opravljati težka dela od zore do mraka. Verjamemo, da imajo rudarji težko delo, a težje nikakor ni, kakor je delo kmetskih ljudi. Po nadzornikovem računu bi torej smel štajerski kmet za eno osebo shraniti za celo leto samo 78 kg, dočim je na Kranjskem in v drugih avstrijskih deželah dovoljeno za vsako glavo v družini po 150 kg na leto (Glej Domoljub št. 40). Čemu ta izjema ravno za Slovenski Štajer? Prosimo naše poslance, da vprašajo ministra Höferja, ali je on dal g. nadzorniku za Slovenski Štajer taka navodila. — Za krmo in izgubo se sme krompirja računati 220/0. Če si torej pridelal 100 mernikov krompirja, si ga smeš za krmo in za izgubo pri shrambi obdržati 22 mernikov. Za seme računajo gospodje pri zeleni mizi samo 22 merskih stotov za 1 hektar, kar je seveda tudi premalo. Lansko leto so uradi računali 30—32 mc, letos pa naenkrat samo 22. Z 22 stoti krompirja je popolnoma nemogoče obsaditi njivo, ki meri 1 hektar. Ta količina bi bila komaj zadostna za en oral. Zahtevamo, da se količina za seme in hrano pridelovalcev na vsak način zviša.

Ječmen in koruza za krmo. Z ozirom na naš članek na 2. strani današnje številke omenjamo, da se sme tudi ječmen krmiti živini in sicer 15 odstotkov pridelane količine, če se odtegne potrebna množina za seme. Če je n. pr. posestnik pridelal 500 kg ječmena, si ga sme 100 kg prihraniti za seme. Od 400 kg ostalega ječmena (vrčunivši tudi zadnji ječmen) se sme potem 150/0 računati za krmo živini, t. j. 60 kg. Koliko se sme pokrmiti koruze, še ni določeno.

Mletje žita. Splošno pravilo je, da mora mlinar dati kmetu od 100 kg žita 80 kg moke in 16 kg otrobov, 4 kg se računa za sprasenje. Od 100 kg žita sme mlinar računati povprečno od vsega zrnja 3 K 20 v.

Žrmlje pod zaporo. Okrajni žitni nadzornik g. Seidler nam poroča, da so domači mlinci (žrmlje) zopet pod strogo zaporo. Kdor hoče, da mu se žrmlj ne bo zapečatilo ali odvzelo, si mora po mnenju g. nadzornika dobaviti pri njem dovoljenje (mlinsko karto) za domače mletje ali za drobljenje zrnja.

Promet z vinom in sadnim moštom prost. Namestnija nam naznanja, da je nakupovanje in prodaja vinskega in sadnega mošta na Štajerskem popolnoma prosta. Gostilničarjem in drugim, ki prodajajo ali nakupujejo vino in sadjevec, ni treba imeti nikakih nakupovalnih izkaznic. — Poroča se nam, da je železniška prometna uprava za sedaj prepovedala prevažanje vinskega in sadnega mošta. Čudno, da železnica tako nastopa proti kmetskemu pridelkom, dočim lahko industrija prosto da prevažati svoje izdelke.

Najnovejša poročila.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 10. oktobra.

Nikjer nobenih posebnih dogodkov.

Iz nemškega poročila.

Berolin, 10. okt.

Francosko bojišče.

Na bojišču v Flandriji so se včeraj poleg 11 angleških divizij zopet udeležile boja francoske čete. Sovražni napadi, ki so trajali cel dan, so se izjalovili. Borba je trajala od ranega jutra do pozne noči na 20 km širokem bojišču. Sovražnik je metel vedno sveže sile v borbo, ki so ponekod naskakovale po šestkrat. Na nekaterih mestih je sovražnik pridobil kakih 1500 m ozemlja, a je bil skoro povsod zopet vržen nazaj.

Macedonsko bojišče.

Južno od Dojranskega jezera so vrgli Bolgari več angleških oddelkov, ki so napadali po artilerijski predpripravi, nazaj.

Dogodki v Nemčiji.

Politično ozračje v Nemčiji je zelo napeto. Velika večina nemškega državnega zbora zahteva, da mora vlada odločno prepovedati vsenemško in sploh vsako politično agitacijo v nemški armadi in agitacijo za zavlačevanje vojske med ljudstvom. V pondeljki seji glavnega odseka nemškega državnega zbora so državni kancelar Michaelis, državna tajnika dr. Kühmann in dr. Helfferich ter vojni minister pl. Stein slovesno zatrjevali, da se odslej ne sme med armado vršiti nobene vsenemske agitacije več in da se sploh ne sme več hujskati za zavlačevanje vojske.

V seji dne 9. oktobra se je nadaljevala v državnem zboru razprava o socialdemokratski interpelaciji. Socialdemokrat Dittmann je očital vladi, da ona sicer nastopa za sporazumni mir, a deluje tajno za zavlačevanje vojske. Državni kancelar je izjavil, da Nemčija mora vstrajati tako dolgo v vojski in mora zadrževati mir, dokler nemški topovi in P-čolni ne bodo izvršili svojega dela. Načelnik nemške mornarice Capelle je izjavil, da se je med mornarico pojavilo revolucionarno gibanje, kakor v Rusiji. Capelle je dokazoval, da so socialni demokratje v zvezi s to agitacijo. Mornar, ki je vodil to gibanje, je bil ustreljen. Socialdemokrat Ebert je proglasil neizprosno boj vladi. Opetovano je med govori državnega kancelarja in socialdemokratskih poslancev prišlo do razburljivih prizorov. — Iz celega je razvidno, da v Nemčiji ni več vse v redu. Ljudstvo noče več nadaljevanja vojske in med nemško mornarico postajajo iz nezadovoljstev prekucuhi, katere pa kratkoma postrelijo.

Važna posvetovanja na Dunaju.

Tajnik zunanjih zadev Nemčije dr. Kühmann je potoval dne 10. t. m. na Dunaj, kjer se bodo vršila važna posvetovanja, ki bodo baje merodajna za nadaljevanje vojske ali za mir.

Sestanek vladarjev.

V Sofiji na Bolgarskem se bodo baje v kratkem sestali cesar Karel, cesar Viljem, bolgarski car Ferdinand in turški sultan Mohamed. Posvetovali se bodo o bodočih korakih zveznih držav.

Tudi Španija se pripravlja na vojsko

Španski vojaški uradni list razglša preustroj artilerije. Po tej preuredbi bo španska artilerija štela 213 baterij z 852 topovi. Artilerija se torej pomnoži za 492 topov. V zvezi s temi preuredbami se naznanjajo še razne druge vojaške spremembe.

Amerika za poostreno izstradalno vojsko.

Ameriška vlada proučuje možnost — tako poroča »Hollandsch Riemens Bureau« — kako izstradati vse nepristranske države celega sveta. Bržčas bo Amerika uknila vse trgovske zveze z nepristranskimi državami.

Sladkor za petijot. Kletarski nadzornik g. Petrovan nam naznanja, da ima Štajerska zasigurnega po njegovem posredovanju več vagonov sladkorja za petijot. Sladkor je bil že meseca septembra poslan s Češkega, a radi prometnih težkoč je poslano blago ostalo na neki postaji. Ko pride v Maribor, bodo prosilci takoj dobili tozadevne nakaznice.

Sladkor za čebelno pitanje. Ker sem lansko leto prevzel razdelitev neobdačnega sladkorja za čebelno pitanje v okrožju Slovenskega čebelarskega društva za Slovensko Štajersko, dobivam tudi letos iz različnih krajev dopise radi tega sladkorja. Naznanjam torej tem potom, da sem letos odklonil radi pomanjkanja časa vsako sodelovanje pri sladkorju in sem poslal vse tozadevne dopise gospodu predsedniku v Laški trg, kamor se naj člani obračajo v vseh društvenih zadevah izvzemši blagajno in društvene kozarce, katere stvari spadajo še sedaj v moj delokrog. Kar se tiče sladkorja se naj omenim, da moje čebele uživajo svoj lastni pridelek in ne neobdačnega sladkorja, se počutijo pri tem prav dobro in so zdrave. S spoštovanjem Jos. Kosi, c. kr. poštni nadoficijal, Celje.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zalcu se je v pretekli dobi poprodalo oziroma pokupilo samo nekaj bal tujega hmelja prvovrstne kakovosti za ceno 80—118 K za 50 kg. Nemčija je kupila več sto bal starega hmelja za 50—70 K za 50 kg. Ta hmelj bodo sedaj uporabljali kot nadomestek za tobak za nemško vojaštvo. Baje je ta nadomestek za tobak tako dober, da se le prav malo razlikuje od pravega tobaka.

Razne novice.

Buča težka 43 kg. V Kufsteinu na Tirolskem je na nekem vrtu zrastle buča, ki tehtala 43 kilogramov.

Voli v parni kopeli. Budimpeštanska policija je zasledila premetene živinske trgovce, ki so dajali goveji živini piti ogromne množine vode, da je bila težja. Zapirali so vole v hleve, zaprte in močno razgrete, tako da je živina pod učinkom soli in parne kopeli popila po 50—60 litrov vode, predno je prišla na trg. Na ta način se je razkrila razlika med težo živine pri nakupni in podrobni prodaji, katere si mesarji dolgo časa niso mogli razlagati.

Koliko je na nebu zvezd? Tega seveda ne more nihče natanko povedati, ali približno se vendar more to naznačiti. Človek more naštetih pri jasnem večeru s prostim očesom okoli 4000 zvezd; z dobrim, prilično 1 meter dolgim daljnogledom vidi že okoli 60.000 zvezd. Ako pa vzame najmodernejši zvezdogledni teleskop, opazil bo na nebeskem svodu gotovo več milijonov zvezd — baje do 60 milijonov.

Dopisi.

Maribor. Vrlo družino Šnuderlovo v Mlinski ulici je zadel hud udarec. Na tirolskem bojišču je dne 21. sept. padel 19letni sin Pepček. Padli junak je bil Orel in član drugih naših organizacij. Čislani obitelji naše sožalje!

Leskovec. Bratev je večinoma opravljena. Mošt je prav dober. Veseli čas bratve je zahteval svojo žrtev. Dne 3. okt. je pri nalaganju mošta ponesrečil bivši dolgoletni cerkovnik Mihael Potočnik. Polovnjak mošta se je zakotalil čez njega in mu tako hudo poškodoval notranje dele, da je dne 5. oktobra umrl. Pogreb se je vršil v nedeljo ob veliki udeležbi. Bil je v 78. letu, še čvrst in rad se je ponašal, da je služil štiri žopnike. Bodi mu Gospod plačnik za vse dobro, kar je storil cerkvi!

Vransko. S 1 oktobrom t. l. je naš davčni urad premeščen v Celje. Vse vloge je torej nasloviti na davčni urad v Celju, istotako se vrše vsa vplačila in izplačila za vranski davčni urad samo na celjski davkariji.

Trbovlje. Dekliška zveza priredi skupno z Orlom v nedeljo, dne 14. oktobra 1917 v prostori Društvenega Doma ob 3. uri pop. predstavo s sledečim sporedom: 1. Svoje glavna Minka, igra v štirih dejanjih; 2. prosta zabava, tamburanje, šaljiva pošta itd. V odmorih tamburanje. Vstopnina: part. I. vrste 1.40 K; II. vrste in na galeriji 1.20 K; stojšče 60 v. Čisti dobiček je namenjen Rdečemu križu. Vabimo k obilni udeležbi.